

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR HELYBEN ÉS VIDÉKRE: EGY ÓRA 5 K., NEGYEDÉVRE 15 K., FÉLÉVRE 30 K., EGÉSZ ÉVRE 60 K. EGYES SZÁM 20 FILLÉR, VASÁRNAP 30 FILLÉR.

POLITIKAI NAPILAP.

FELFŐLŐS SZERKESZTŐ: DR. HEGEDŰS LORÁNT
KIADÓTULAJDONOSOK: HOFFMANN ÉS KRONOVITZ
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: PIAC-UTCA 48.

A polgármester lemondása

Debrecen, november 22.

Debrecen város vezetésében változás állott be. A polgármesteri szék ma este megüresedett. Márk Endre lemondott a polgármesteri állásról, engedve annak a felszólításnak, melyet a vasuti munkások küldöttsége intézett hozzá.

A polgármester lemondatása forradalmi tény volt. A forradalom, amely a népakarat megnyilvánulásának mindenütt szabad utat készít, a maga mindent átalakító nagy munkájában most a municipiális életet is átforgatni igyekszik, hogy a municipiális szervezetben is a népet illesse a döntő szó és első sorban a vezetés azoknak a kezébe kerüljön, akiknek személye felé a nép bizalma irányul. Ez történt tegnap Szatmáron, ma pedig Debrecenben. És előrelátható, hogy a szatmári és a debreceni esetet követni fogja a többi, ahol csak a néphangulat bizalmatlansággal viseltetik a régi rendszer hűveivel szemben.

A megtörtént tények fölött lehet elmélkedni, lehet vitatkozni arról, vajjon a régi rend megváltoztatásának a formája helyes-e vagy sem. Föl lehet vetni azt a kérdést, nem kellene-e bevárni az új választójogi törvény életbeléptetését, amely a törvényhatósági életben is mindenkinek megadja a jogot ahhoz, hogy a nép sorsátérintő kérdésekben a maga akaratát kifejezésre juttassa. Az új választójogi törvény közzétételétől és egyszersmind életbeléptetésétől már csak napok választanak el bennünket. A választójoghoz jutó új ezer meg ezer munkás és polgár egy-kettőre „tabula rasa”-t csinálhat a régi törvényhatóságokból és a városi közelet vezetését is olyan férfiakból alakíthatja meg, akiknek a nép jogos kívánságai iránt való hajlandósága a meggyőződéséből, a szívéből és a lelkéből fakad, aki nem alkalmi opportunizmusból hajlik a nép felé, hanem a néppel érez, a népért akar dolgozni és a népért akar élni.

A gyors cselekvés híveinek válasza e kérdésekre így szól:

Igen, lehetne szó arról, hogy várjon a nép csak egy rövid ideig, ha nem várt volna hiába évekig, sőt évtizedekig. De a hosszú időn át lenyűgözött akarat rögtön kielégítést követel és éppen az utolsó napok vagy hetek a leghosszabbak, ennek az időnek a kiváráására nem képes a türelmetlenség. És ha az utolsó napok vagy hetek elmúltával mégis a mai események következnek be, ugyan mi sérelem éri akkor a közérdeket?

Márk Endre polgármester lemondott

A vasuti munkások Magoss főügyész és Aczél főmérnök lemondását is követelik

A mai éjszaka folyamán Márk Endre est folyamán átadták Handler Gyula kormánybiztosnak.

A mai éjszaka folyamán Márk Endre polgármester lemondott állásáról. A lemondás rendkívüli körülmények között történt. Ma este kilenc óra után Nagy Lajosnak, a debreceni Nemzeti Tanács tagjának vezetésével vasuti munkások küldöttsége jelent meg Márk Endre polgármesternek Hatvan-utca 26. szám alatt levő lakása előtt. A küldöttség vezetője becsengetett és a polgármesterhez való behocsátatását kérte, mire a polgármester neje kiszólt, hogy Márk Endre betegesen fekszik és így senkit sem bocsáthat hozzá. Nagy Lajos a küldöttség nevében felkérte a polgármester nejét, tolmácsolja Márk Endre előtt a küldöttségnek azt a kívánságát, hogy azonnal mondjon le az állásáról és kérje a nyugdíjaztatását. Nagy Lajos kijelentette, hogy az egész debreceni lakosság követeli, hogy Márk Endre engedje át a helyét az új politikai éra képviselőjének és kérte Márk Endrénét, közölje a férjével, hogy ezt már akkor meg kellett volna tennie, mikor a gyökeres politikai változás bekövetkezett.

Márk Endréné bement a lakásba és rövid idő múlva visszatérve, közölte a küldöttséggel, hogy a polgármester hajlandó a küldöttség kívánságát teljesíteni és egyuttal átadta a küldöttség vezetőjének a polgármester ceruzával írott lemondó levelét is. A lemondó levél, amely Handler Gyula kormánybiztoshoz van címezve, így hangzik:

Kormánybiztos Ur!

Most este 9 és egynegyed órakor egy vasuti munkásokból álló küldöttség keresett fel Nagy Lajossal az éln, követelvén állásomról való lemondásomat, haladéktalanul való nyugdíjaztatásomat. Feleségemnek azt is kijelentették, hogy ha szemem lett volna, már eddig is meg kellett volna ezt tennem. Tehát én ennek engedve, kérem nyugdíjaztatásomat.

Debrecen, 1918. november 22.

Márk Endre.

Megjegyzendő, hogy a küldöttség tagjai tanuként két városi rendőrt vittek magukkal annak igazolására, hogy semmiféle erőszakot nem alkalmaztak. A lemondó levelet még az

est folyamán átadták Handler Gyula kormánybiztosnak. A küldöttség eljárásának magyarázata gyanánt a munkásság köréből azt a felvilágosítást kaptuk, hogy ugy a munkásság, mint a radikálisan gondolkozó polgárság részéről rossz néven vették a polgármestertől, hogy nyomban nem vonta le a változott viszonyokból való konzekvenciákat. Már régebben szó volt arról, hogy Márk Endrét lemondásra bírják s a távozásának olyan formát adtak volna, hogy a polgármester három havi szabadságot kér a törvényhatóságtól és szabadságáról nem tér többé vissza állásába. Az erre vonatkozó tárgyalások azonban nem vezettek eredményre és a munkásság ezért választotta a megoldásnak fentebb ismertetett radikális módját.

A polgármester lemondásának ügyében az új folyamán kérdéssel fordultunk a debreceni szociáldemokrata párt titkárságához, amelynek részéről Pál János párttitkár a következőket válaszolta nekünk:

A párt vezetősége még nem foglalkozott a polgármester lemondásának kérdésével s így ebben az ügyben legföljebb a magam egyéni véleményét nyilváníthatom. Meg vagyok győződve róla, hogy sem a munkásság, sem a polgárság körében nem fog sajnálkozást kiváltani a polgármester lemondása, akinek működésével senkisésem volt megelégedve. A polgármesternek meg kellett volna értenie az új kor szellemét és rögtön távoznia kellett volna. Hogy a lemondás rendkívüli körülmények között történt, azon nem szabad csodálkozni, hiszen forradalmi időkben élünk és a forradalom nem tartja be a spanyol etikett szabályait. Különben a szociáldemokrata párt vezetősége holnap ülésén foglalkozik a lemondás tényével.

Magoss György és Aczél Géza lemondását is követelik

Este 10 órakor a vasuti munkások bizalmiféltetése ülést tartott, amelyen elhatározták, hogy Magoss György dr. tiszti főügyész és Aczél Géza főmérnök nyugdíjazását is követelik. Ezt a határozatot még az éjszaka folyamán tudomására hozzák Handler Gyula kormánybiztosnak.

URANIA

Szombat Vasárnap
november 23-24.

Prof. Nick Fantom
kalendári

Az embervadász

detektív történetek
4 felvonásban
MAY legfontosabb
síksötéte

Előadások 6-tól 8-ig és
8-tól 10-ig.
Vasárnap 4-6-ig, 6-8-ig
és 8-10-ig.

APOLLO

Szombat Vasárnap
november 23-24.

Lehár Ferenc
világíró operettje

A drótoslót

Előadások 4 felvonásban
éneklésérettel.

Előadások 6-tól 8-ig és
8-tól 10-ig.
Vasárnap 4-6-ig, 6-8-ig
és 8-10-ig.

A tartalékos és népfőlkelő tisztek szervezkedése

Felhívás a debreceni tisztekhez — Gondoskodjanak anyagi jövőjükéről

A váratlanul bekövetkezett fegyverszünet nyomán a leszerelés, dacára a hadügyminiszter erre vonatkozó rendeletének, meglehetősen rendszertelenül és öletszerűen kezdődött meg, aminek főoka a katonáknak a frontról való tömeges hazaözlése volt. Az utóbbi napokban már bizonyos irányelvek szerint folytatták a leszerelést, sőt a hadügyminiszterium azt a kérdést is szabályozta, hogy a hadsereg és a honvédség legénységének állományu tagjai elbocsátásuk alkalmával milyen illetékekben részesítendőek és az is meg van állapítva, hogy ideiglenes felruházásuk milyen módon történjék.

A tartalékos és népfőlkelő tisztekről azonban mindeddig nem történt gondoskodás, hőtott ezeknek a helyzete a legtöbb esetben egyenesen kétségbeesítő. A tisztek egyrésze szinte az iskola padjaiból került ki a lövészárkba, ezeknek még folytatniuk kell tanulmányaikat, mielőtt a polgári társadalomban elhelyeződhetnének. Ehhez azonban pénz, illetőleg megélhetési lehetőségre van szükségük. Legtöbbjük meglelt férfitársa lett a háborúban, amelynek borzalmai és sanyarúságai évekkal megőregítették őket, elég fűrésza helyzet a számukra, hogy most újból az iskola padjaiba kell beleülniük, nem lehet és nem szabad ezt a helyzetet azzal megnehezíteni, hogy az állam megélhetési gondoknak tegye ki őket. A tisztek másik részét a munkaasztal mellől szólította el az imperiálizmus háborúja, ezek, ha állásaikat újból el is foglalhatják, nincsenek abban az anyagi helyzetben, hogy magukat polgári ruházattal ellássák és a katonásdiból a polgári életbe való átmenethez szükséges eszközöket előteremtsék. És végül: igen sokan vannak olyanok is, akikre az álláskeresés sanyaru és göröngyös útja vár, ezeken is segíteni kell.

Mindezzel szemben a hadügyi kormány részéről még semmi intézkedés nem történt. Amíg a legénységet 40 napi zsofddal látják el, addig a tisztek a leszerelés alkalmával semmit sem kapnak, sőt igen sokan vannak olyanok, akik még november havi fizetésüket sem kapták meg. Arra vonatkozólag, hogy milyen módon fogják az arra rászoruló tartalékos és népfőlkelő tiszteket polgári ruházattal ellátni, szintén nem történt még semmiféle intézkedés és épen tegnapi számunkban írtuk meg, hogy azoknak, akik tanulmányi szabadságon vannak, a fizetésüket nem utalják ki. A hadügyi kormány már most ilyen mostohán bánik a tartalékos és népfőlkelő tisztekkel, remélhető és kívánatos azonban, hogy ezt a kérdést: a lehető legmesszebbmenő jóindulattal fogják a jövőben kezelni.

Az itt vázolt helyzet igensúlyosan érinti a Debrecenben tartózkodó tartalékos és népfőlkelő tiszteket is, akik még azokat a felszerelési cikkeket is csak részben kapják meg a katonai ruháktáruktól, amelyekre eddig igényük volt, mert egy legutóbbi hadügyminiszteri rendelet ebben a tekintetben az aktív tisztek javára különbséget tesz tartalékos és aktív tisztek között. Budapesten és több vidéki városban már szervezkedtek a tisztek, hogy igényeiket a hadügyi kormánytól megismeressék és most a Debrecenben tartózkodó tartalékos és népfőlkelő tisztek is a szervezkedés útjára lépnek, annál is inkább, mert a sorsukról és jövőjükéről való megfelelő gondoskodás egyúttal eminens társadalmi és gazdasági érdek is. A szervezkedés programjának és követeléseik megformulálásának megbeszélésére legközelebb naggyűlést fognak Debrecenben tartani és az előkészítők felkérlik azokat a tartalékos és népfőlkelő tiszteket, akik ebben a mozgalomban résztvenni óhajtának, hogy ezt és lakáscímüket egy levelezőlapon jelentsék be Nemény Vilmos tartalékos honvédszászlós, újságíróval (a „Deb-

receni Független Ujság" szerkesztősége címen). A naggyűlés helyét és idejét a napilajtó útján fogják tudatni.

Elelmicikkek kényszer-eladása

— A kormány újabb rendelete —

A minisztérium a közfogyasztásra rendelt élelmi vagy élvezeti cikkek kényszer-eladásának korlátozásáról rendeletet adott ki, amely szerint oly esetekben, midőn az eladó a vevő kése delme miatt jogosítva van az árut szabadkézből, vagy nyilvános árverés útján eladni, az eladó a jelen rendelet életbeléptetésétől számított három hónapon belül ezen jogát nem gyakorolhatja, ha a vétel tárgya közfogyasztásra rendelt élelmi vagy élvezeti cikk (termény, must, bor, horpárlat stb.) és gyors romlásnak veszélyétől nem kell tartani.

Az eladó ez alatt az idő alatt is köteles az áru megőrzéséről és romlástól való megővésétől gondoskodni.

A minisztérium később ezt a rendeletet a közfogyasztásra rendelt élelmi vagy élvezeti cikkek kényszer-eladásának korlátozásáról a következőképen egészítette ki:

A rendelet rendelkezései kiterjesztettek általában mindazon esetekre, mikor valaki akár zálog címén, akár bármely egyéb címen birtokában levő oly ingó dolgot, amely közfogyasztásra rendelt élelmi vagy élvezeti cikk az érvényben álló jogszabályok értelmében, vagy a felek közti szerződéses viszonyból fogva jogosítva lenne előzetes kereset indítása nélkül bírói határozat alapján, vagy ily határozat hiányában is, szabadkézből, vagy hiteles személy által, vagy nyilvános árverés útján másnak veszélyére eladni. — Ehhez képest az ily eladás jog az említett cikkek tekintetében, amennyiben gyors romlásnak veszélyétől nem kell tartani, 1919. évi február 5. napja előtt az előbb említett esetekben sem gyakorolható.

A rendelet a kihirdetés napján lép életbe.

A magyar vasutasok megdobálták a volt zágrábi üzletvezetőt

Feltartóztatták a hazaáruló vonatát

Sárbogárdról ávratózzák: Tegnap a gyékényes—budapesti 1007-es számú személyvonaton utazott Mazirevich Miklós volt zágrábi magyar államvasuti üzletvezető, Mazirevichre a magyar vasutasok mindig haragudták *magyarelleses politikája miatt*, továbbá mert a forradalom idején a magyar vasutak nagyrészét a horvátok kezére juttatta.

Amikor a vonat Sárbogárdra ért, az ottani személyzet a vonatot feltartóztatta, a szalonkocsit lekapcsolta és az állomás elé állította. Mazirevich tiltakozott a feltartóztatása ellen, mire a vasutasok ezt kiabálták feléje:

— *Le vele! Hazaáruló!*

Egyszerre csak kődarab érte az arcán a szeme alatt Mazirevichet, aki megsebesült. Közben a vonatot továbbították Budapest felé.

Harmath Miklós állomásfőnök maga előhívatta Mazirevichet s ott a vasuti személyzet előtt szemére lobbantotta, hogy tudomása volt a készülő horvát eseményekről, mégis megtiltotta a magyar vasutasoknak az elköltözést, a máv. mozdonyokat, kocsikat pedig Horvátországba irányította, ahol a horvát

kormány nyomban rátette kezét. Ezzel hazaárulást követett el.

Mazirevich tiltakozott a hazaárulás vádjá ellen. A készülő eseményekről — mondta — mitsem tudott. A lelkiismerete tiszta. Kifejezte a reményét, hogy a máv. elnökgazgatósága tisztázní fogja és lesz még üzletvezető.

Az állomásfőnök figyelmeztette az elleneséges hangulatra, amelyet vele szemben a magyar vasutasok éreznek. A vonatot elindítja, de felelősséget nem vállal. Figyelmeztette, hogy az előz. napon ama vonatot, amelyen Balla Aladár, a magyar követ utazott, a magyar vasutasok megdobálták abban a hiedelemben, hogy azon Mazirevich utazik.

Ezután Mazirevich kocsiját hozzácsatolták egyik legközelebbi vonathoz, amely Budapestre vitte.

Visszarendelték a körösmezői és borsai karhatalmi kirendeltséget

Sok millió katonai értéket mentettek meg

Emlékeztet, hogy a forradalom kitörésének napjaiban Északkelet-Magyarország egyes részeiben zavargások törtek ki és a forradalmat fosztogatásra és rablásra használták fel olyan elemek, akiknek megőrzése sürgős feladat volt. Debrecenből karhatalmi kirendeltségeket küldtek ezekre a vidékekre, így Borsára és Körösmezőre is, Szilly, illetőleg Propckovits százados parancsnoksága alatt.

Ezek a kirendeltségek a veszedelmezett vidékeken gyorsan rendet teremtettek és végét vetették az eharapódzott visszaéléseknek. Emellett azonban fontos nemzeti érdekek védelmére is kiterjeszkedtek: elsősorban biztosították az Ukrajnából és Romániából hazaözönló csapataink útját és a határon megvédelmezték katonáinkat az ukrán és román hatóságokkal és katonákkal szemben, akik hazatérő véreinket majdnem pörére vetkőztették és mindenüktől megfosztották. A karhatalmi kirendeltségek, ahol ez csak módjukban állt, szembeszálltak ezzel a szervezett rablóhadjárattal és igen sok katonánk köszönheti nekik, hogy magával hozott holmiját el nem vették tőle.

E fontos működés mellett még egyéb tekintetben is hasznára voltak az országnak: Budai Aladár őrnagy karhatalmi parancsnoknak az utasítására és irányítása mellett sok millióra rugó katonai értéket mentettek meg az ország számára, amennyiben az ott felhalmozott és a hazatérő csapatok által hozott felszerelési és élelmezési tárgyakat biztonságba helyezték és a magyar népkormány nevében lefoglalták. Ezeket az értékeket eredetileg Debrecenbe akarták szállítani, a katonai copí azonban, amelyet máról-holnapra nem lehet kiirtani, Budai őrnagynak ezt a helyes szándékát részben meghiusította, amennyiben a katonai parancsnokság, amelynek pedig a több millió értéket képviselő felszerelési tárgyak biztosításában semmi része sem volt, úgy rendelkezett, hogy azokat Kassára kell szállítani. Ennek az intézkedésnek nincs sok értelme, mert hiszen Kassa beleesik abba a területbe, amelyet a csehek maguknak igényelnek és amely ellen támadó rablóhadjáratot indítottak. A megmentett értékek egyrészt azután Budai őrnagy erélyes közbelépésére mégis sikerült Debrecenbe hozni.

A kirendeltségeknek ezirányu munkáját most aztán teljesen be kellett szüntetni, mert a román nemzeti tanács a hazai románság imperiumát erre a vidékre is kiterjesztette és

mert a karhatalmi kirendeltségek a rend helyreállítása miatt küldtek ki Borsára és Körösmezőre és ezt a feladatukat teljes mértékben elvégezték, most már nincs jogcím arra, hogy továbbra is ott maradhassanak. Így tehát az a sok millió értéket képviselő katonai felszerelés, amely ott még be van raktározva, ott marad és a románok fenntartása alá kerül. Ez persze azt jelenti, hogy ezek a milliók a magyar állam számára elveszték. Budai őrnagy a kormánynak a román nemzeti tanácsal való megálapodása értelmében ma kiadta a parancsot, hogy a kirendeltségek térjenek vissza Debrecenbe és ez a közeli napokban meg is fog történni.

Wilson december hó 3-án jön Európába

Az entente ellátja élelemmel a központi hatalmakat

Hága, november 22. Wilson elnök december 3-án indul Európába egy szállítóegység kíséretében.

Berlin, november 22. Wilson elnök a német fegyverszüneti feltételek bejelentése során a kongresszusban a következőket mondotta:

— A világháború teljesen befejeződött. A háború megszüntetésével a szövetszert nemzeti béke létesítésére törekvenek, amely kielégíti a nemzetek önzetlen igazságosság utáni vágyát. A győzteseknek nemcsak véleményük, de szívéik is van. Közös céljuk, hogy a győzteseket pártolják és megvédjék. A versaillesi konferencia határozatilag biztosította a központi hatalmaknak, hogy mindent meg fog tenni élelmiszerekkel való ellátásukért. A központi hatalmak kihasználatlan hajótere hamarosan lehetővé fogja tenni, hogy a végső szükség réme elmúljen fejük fölül. Az éhség nem hoz reformokat, hanem csak zavarokat. A régi kormányok bukásával a forradalom is beállott a központi hatalmaknál, amely azonban még nem öltött végleges formát. Zavargásokkal semmit sem lehet elérni, erre tökéletes példa Oroszország.

Az angol király a fegyverszüneti feltételekről

Prága, november 22. Klotac hadügyminiszter a cseh középiskolai tanárok gyűlésén közölte, hogy *Vladivosztok cseh kikötő*, nem pedig orosz kikötő, azonban a cseh állam hajói csak két hónap múlva lesznek abban a helyzetben, hogy Csehországnak árukat szállíthassanak.

A francia nők a fegyverszüneti feltételek enyhítése ellen

London, november 23. A parlamentet tegnap berekesztették. A királynak a felsőházban felolvasott *trónbeszéde* kijelenti, hogy a fegyverszüneti szerződést a tiszteséges, tartós béke alapjául lehet tekinteni. Országának nem szabad ellankadnia, amíg a háború okozta pusztításokat nem hozzák helyre.

Hága, november 22. Asquith volt miniszterelnök egy újságrónak kijelentette, hogy felfogása szerint a fegyverszüneti feltételek egyáltalán nem túlzottak és nincs bennük más, mint amit Németország megérdemelt.

Londoni Magyarországra jön

Páris, november 22. A francia nők nemzeti tanácsának elnöknőjéhez, Madame Jules Siegfried-hez, a német asszonyok részéről tett ama kérelem beérkezése után, hogy *időközben a francia kormánytól a fegyver-*

szünet feltételeinek enyhítése tárgyában, a francia nők nemzeti tanácsának választmányában ülésre gyűlt össze és egyhangúlag *elutasító határozatot hozott*. Határozatában hangsúlyozza, hogy *a fegyverszüneti feltételek — tekintetbe véve Németország illoyális hadviselési módját — nagyon is igazságosak* és egyébként is csak azt célozzák, hogy a háborúnak hárminő újrafelvételét lehetetlenné tegyék.

Kedvező a franciák hangulata veünk szemben

Zürich, november 22. Párisból érkezett információk szerint a francia politikai körök hangulata Magyarországgal szemben kedvező. Az entente csak Olaszországgal szemben kötötte le magát. A területi engedmények tekintetében *Fiume teljes autonómiát kap és nemzetközivé teszik*. A cseh-szlovákokkal szemben az entente magatartása nagyon barátságos, de igényeiknek *nem szabad az entente körkörös zavarait a háború folytatása által*.

Az entente meggyőződhetett arról, hogy a magyarságban erős hajlandóság van az entente rendszerébe beilleszkedni. Ha azonban

Az 1918. I. néptörvény a választói jogról

A hivatalos lap holnapi számában jelenik meg az új választójogi törvény, amelynek szövege a következő:

1918. évi I. néptörvény a nemzetgyűlési, törvényhatósági és községi választójogról

1. §.

Nemzetgyűlési választójoga van minden férfinak, aki életének 21-ik évét betöltötte és legalább 6 év óta magyar állampolgár.

Nemzetgyűlési választójoga van minden nőnek, aki életének 24 évét betöltötte, legalább 6 év óta magyar állampolgár és bármely hazai élő nyelven írni, vagy olvasni tud.

2. §.

A nemzetgyűlés tagjává választható az, akinek a választás időpontjában választójoga van és életének 24 évét betöltötte.

3. §.

A választójogból ki van zárva:

1. Aki polgári jogainak gyakorlásától föl van függesztve.

2. Aki közsegélyből él.

3. Aki gondnokság, vagy csőd alatt áll, vagy akinek kiskorúsága meg van hosszabotva.

4. Aki üzleténél, vagy foglalkozásánál fogva erkölcsrendészeti ellenőrzés alatt áll.

4. §.

Nem választható a nemzetgyűlés tagjává, aki a választójogból ki van zárva.

5. §.

Választójogát csak az gyakorolhatja, aki a választók névjegyzékébe föl van véve. A választójogot csak személyesen lehet gyakorolni. Minden választónak csak egy szavazata van.

6. §.

A választás községenként (szavazó körönként), közvelelül, tükös szavazással történik.

7. §.

Törvényhatósági és községi választójoga van minden férfinak, aki életének 21-ik évét betöltötte, 6 év óta magyar állampolgár és legalább egy fél év óta ugyanazon községben lakik, vagy ott lakása van.

Törvényhatósági és községi választójoga van minden nőnek, aki életének 24-ik évét betöltötte, legalább 6 év óta magyar állampol-

gár, bármely hazai élő nyelven írni és olvasni tud és legalább egy fél év óta ugyanazon községben lakik, vagy ott lakása van.

A 2—6., valamint a 8. §§-okban foglalt rendelkezések kiterjednek a törvényhatósági és községi választójogra is.

8. §.

A népkormány köteles a jelen törvény végrehajtása végett a szükséges mindennemű szabályokat (választói névjegyzék elkészítése, választási eljárás, a választás módja stb.) sürgősen megállapítani. Ez a szabályozás, amely rendelkezése is történhetik, nem érintheti a jelen törvényben foglalt rendelkezéseket.

A magyar népköztársaság kormánya:

Károlyi Mihály s. k., Bartha Albert s. k., Batthyány Tivadar s. k., Berinkey Béla dr. s. k., Buza Barna s. k., Garami Ernő s. k., Jászi Oszkár dr. s. k., Kuntli Zsigmond s. k., Luder Béla s. k., Lovaszy Márton s. k., Nagy Ferenc dr. s. k.

Az entente-csapatok Budapesten

Budapesti tudósítónk táviratozza: A rendőrséghez érkezett jelentés szerint az entente-csapatok összekötő tisztjei holnap este érkeznek a városba. Az első entente-csapatok 24-én, vasárnap, jönnek Budapestre.

A román komité óvásával

Budapesti tudósítónk táviratozza: Erdélyi János dr., az aradi román komité megbízottja, ma megjelent a miniszterelnökségen és tiltakozását fejezte ki a fölött, hogy a román hivatalnokoktól újabb esküt vegyennek ki. Óvást emelt továbbá az ellen, hogy a bíróságok az ítéleteket a magyar népköztársaság nevében hozzák, tekintet nélkül a nemzetiségi területekre. Végül tiltakozott Horváth Emil bárónak erdélyi kormánybiztossá történt kinevezése ellen, mert ő volt az, aki Apponyi Albert grófnak a határszéli román iskolák bezárása tárgyában kelt rendeletét végrehajtotta.

A minisztertanács ma fog foglalkozni a románoknak ezzel az újabb követelésével.

TELEFONSZÁMUNK:

Szerkesztőség . . . . . 18. sz.
Nyomda . . . . . 18. sz.

Német-Ausztria nem kívánja a négy vármegyét

000

Bécs, november 22. A német-osztrák államtanács a következő hivatalos közleményt adta ki:

A magyar kormány a német-osztrák külügyi hivatalnál tiltakozást jelentett be az államtanács azon határozata ellen, amely a nyugatmagyarországi vármegyék bekebelezéséről szólott. Az államtanács a külügyi hivatal előterjesztése alapján a következő határozatot hozta:

Az államtanács a barátságos viszony fenntartásának gondolatától áthatva elfogadja a nyugatmagyarországi vármegyék németjeinek a magyar kormány által a más magyarországi népeknek is megadandó önrendelkezési jogot. Az államtanács a békekonferencián is azt az álláspontot fogja képviselni, hogy e németeknek alkalmas kell adni arra, hogy ez önrendelkezési jogukat teljesen szabadon gyakorolják. Az államtanácsnak november 17-én kibocsátott nyilatkozata válasza volt a nyugatmagyarországi németiség parasztküldöttségének kérdésére, de az államtanácstól távol áll a szándék, hogy e kérdésben valamit is kezdeményezzen, vagy agitatoriusan járjon el. Nyugatmagyarország területeit nem kívánja annektálni, de igényt tart arra, hogy a békekonferencián e területek lakossága számára követelhesse, hogy ő maga dönthessen államjogi hovatartozásáról. Amellett ezen területekről való életmódszerbeszerzést illeti, távol az államtanácstól az a szándék, hogy ezen területekről a magyar kormány házzájárulása nélkül kívánjon elégséget szerezni, de az államtanács azt a reményét fejezi ki, hogy a magyar kormány lehetővé fogja tenni, hogy a Nyugatmagyar-

A hadügyminiszter jelentése a román és cseh csapatok előrenyomulásáról

Budapest, november 22. A hadügyminiszterium sajtóosztálya közli: A csehek eddig a Lamnec—Malacka—Vágújhely—Trencsén—Nagybicske vonalon állottak. Erősítésükre újabb csapatok érkeztek Malackára Trencsénbe és Szenichra. Malackára zeneszóval vonultak be. Az így megerősített cseh csapatok úgy látszik tovább nyomulnak előre. A Pöstyén ellen előnyomult csehek elérték Brunócot. Trencsénnél Bán községig nyomultak előre. A Zsolnáról kivert csehek ismét Zsolna felé nyomulnak.

A románok eddig csak járőrökkel lépték át a határt. Tölgyes községbe Bistra felől telefont vezettek be. Bár többször jelezték a román ezredek érkezését, eddig nem történt meg.

A Délmagyarországot megszálló szerbek több helyen megszüntették a fegyverszüneti szerződést. Nagybecskerekben, Szőregen a legfiatalabb korosztályokat be akarták sorozni.

A csehek túszul elhurcolták a trencsényi főispánt és családját

Budapesti tudósítónk jelenti: Szendrői György volt pozsonyi kormánybiztos tegnap telefonbeszélgetést kapott arról, hogy az Észak-Magyarországba betört cseh csapatok elfogták és magukkal hurcolták Mednyánszky László trencsényi főispánt és

ország német területeinek életmódszer felelőseivel Német-Ausztria inséges lakosságának juthasson.

A németek az önrendelkezési jog érvényesítését követelik

Bécs, november 22. A mai német-osztrák nemzetgyűlésen Ellenbogen a nyugatmagyarországi területekre vonatkozóan a következő módosítási indítványt tette:

„A béketárgyalások arra kell törekedni, hogy a német települések ugyanolyan önrendelkezési jogokat részesüljenek, mint amelyet a magyar kormány ismételt nyilatkozataiban Magyarország egész népének biztosított.”

Ellenbogen kijelentette, hogy ezt az indítványt azért teszi, mert nem akarja, hogy e kérdés haszontalan konfliktusokat okozzon a magyar kormánnyal. Ezt a kérdést a magyar népköztársasággal barátságos uton ghajtja rendezni.

Wichtl képviselő indítványának enyhébb szövegezésére ellen foglalt állást, mert mindent meg kell tenni, hogy Nyugatmagyarország végre újra visszatérjen Ausztriához, ahova 1867-től tartozott.

Renner államkancellár kijelentette, hogy ha mint nemzet kifelé imponálni akarunk, úgy előbb önmagunkat kell fegyelmeznünk. Nem szabad azt, amit délelőtt elhatároztunk, délután újra vitássá tenni. Az államtanács ezt a kérdést a legnagyobb gondossággal vitatta meg. A déli órákban közölte az államtanács a magyar kormánnyal a határozatot és megbízottaink nyilatkozatunkkal Budapestre utaztak, hogy a magyar kormánnyal az életmódszer szállítására nézve szerződést kössenek. Nemzetünk tekintélye csorbúlna mások előtt, ha most itt beszédeket tartunk, amelyek túlmennek azon, ami lehetséges és elérhető.

A nemzetgyűlés nagy többséggel elfogadta Ellenbogen módosító indítványát.

Rudnay István alispánt, Szendrői György nyomban fölkereste Károlyi Mihály miniszterelnököt, aki megdöbbenéssel értesült erről és kijelentette, hogy a kormány a legsürgősebben és legerélyesebben fog intézkedni. A csehek Mednyánszky Lászlót és Rudnay Istvánt azzal az ürüggyel fogták el, hogy ők voltak az okai, hogy a köztársasági csapatok megtámadták a cseheket. A cseh csapatok mindkettőjük családját is elfogták és Prágába vitték túszokul. Trencsénmegye főjegyzője ma délelőtt Budapestre érkezett és nyomban jelentést tett a miniszterelnöknek.

Helyreáll a budapest—flumel vasúti forgalom

Budapest, november 22. Hír szerint Horvátországgal legközelebb helyreáll a vasúti forgalom. A horvátok garantálják a forgalom biztonságát a flumel vonalon. Így a rendes forgalom Budapest és Piume között is megindul.

Francia válasz Andrassy jegyzékére

Budapest, november 22. Közvetlenül Andrassy Gyulának, az utolsó „közös” külügyminiszternek lemondása előtt francia kormánykörökből válaszigyzék érkezett Andrassyhoz, amelyben arra kértek választ, milyen területi, gazdasági áldozatokat hozna a monarchia, ha az entente hajlandó volna a monarchiával béketárgyalásokat kezdeni. A felhívás igen barátságos hangú volt. A király azt kívánta, hogy Andrassy maradjon hivatalában és válaszoljon a jegyzékre. Andrassy azonban kijelentette, hogy miután Magyarország elszakad Ausztriától, elhagyja a külügy-

miniszteriumot. A jegyzék ennek folytán válasz nélkül maradt. Az esetről tudomása van Károlyi Mihály miniszterelnöknek.

Habsburg Károly el akarta alkudni Magyarországot

Budapest, november 22. A tegnapi minisztertanácsban Balla Aladár követ jelentést tett a horvátországi helyzetről és előadta, hogy Horvátország önállóságának proklamálása előtt a király a Bécsben a nála járt horvát politikusoknak kijelentette: *vegyenek el Magyarországból annyit, amennyit akarnak, csak maradjanak a horvátok a Habsburgok jgara alatt.* A kormánynak értesülése van arról, hogy Habsburg Károly a cseheknek is hasonló kijelentést tett.

Az osztrák arisztokraták a császárság visszaállításáért

Bécs, november 22. Az osztrák-német hadügyi államtitkár ma falragaszokon figyelmezteti a katonákat, hogy ne várjanak csodákat az új államtól. A régi korszak nehezen megoldható feladatokat hagyott hátra, melyeket nehéz eltakarítani. Még igen sokat kell nélkülözni, hogy az új állam megerősödjék.

A felhívás utal arra a reménytelen kísérletre, hogy a Svájcba menekült osztrák arisztokraták Franciaországot és Angliát arra akarják bírni, hogy csapatokat küldjenek Ausztriába a rend helyreállítására, valóban pedig az eltávolított császárnak a trónba való visszahelyezésére.

Az olasz-délszláv helyzet kiélesedett

A délszlávok az olaszok eljárását casus belli-nek tekintik

Zágráb, november 22. Az olaszoknak a délszláv területen történt előrenyomulása nagy nyugtalanságot keltett. A horvát-szerb nemzeti tanács tegnapl értekezletén elhatározta, hogy az olaszoknak a délszláv területen történt előrenyomulásával szemben fegyveresen fognak szembeszállni. A horvát-szerb csapatok máris elszállásra várnak az esetre, ha nem sikerülne Olaszországot a megszállott délszláv területek kiürítésére kényszeríteni. A lapok azt írják, hogy az olaszok eljárása casus belli. A legközelebbi órák döntő elhatározásokat hozhatnak.

Az entente hangulata az olaszokkal szemben kedvezőtlen

Basel, november 22. Az olasz-délszláv kérdés Párisban nagy lehangoltságot idézett elő. A zágrábi kormány lépése Párisban nem maradt hatás nélkül. A francia kormány Rómában komoly lépésre készül. A horvát-szerb nemzeti tanács Párisba küldött szikratávírástában hangsúlyozta, hogy az olaszok tulkapásaival szemben fegyveresen szembeszállanak.

Triesztben csend van

Zürich, november 22. A római lapok szerint Triesztben teljes nyugalom van, a hajóközlekedés Trieszt és Velence között ismét megindult.

Az olaszok elérték a demarkációs vonalat

Róma, november 22. A Stefáni-ügynökség jelenti: Az olasz csapatok tegnap mindent elérték a fegyverszüneti szerződésben megállapított határvonalat.

Az A köv

A román a kor

Azok ságnak M len felme gadhatatl Bár a he reményte Korátsen lélhessük. rnok kor takozo t magyar adott vis zeteközi j szemben hazai ro amely m szágos s és a leg nek tünik vásárhely ottani ro jelentett sével rom lamint a feleskett

A n egész El el akarió mészete nyu pro badon m erőszakó Körössz zeti tan magyar labb kor nak a s Eze ujságíró gyarors kítől mi iránt tu zott:

közhangú niitt ese azokat vezénye

talos je a közígí Hogy voína, román mészete katonat román

A tere v Aurél d

hivatalo ügy. D a katon labb ko kényes főbbka csak a

Az Alföld egy részét is követelik a románok

A románok nem engedelmessékednek a kormány behívó parancsának

Azok az események, amelyeket a román-ságnak Magyarország területi integritása ellen felmerült aspirációi vetettek felszínre, tagadhatatlanul nyugtalanságot kelthetnek. Bár a helyzet alapjában véve ma még nem reménytelen, de őszintén be kell vallanunk, *korántsem olyan, hogy ölbátott kézzel szemlélhessük.* Tudjuk jól, maga az Egyesült-Államok kormánya és más entente-állam is tiltakozott a romániai reguláris csapatoknak magyar földre való betörése ellen, amely az adott viszonyoknál fogva mindennemű nemzetközi joggal merőben ellenkezik. — Ezzel szemben egyes erdélyi városokban maga a hazai románság tanúsít olyan magatartást, amely már nem is irredentizmus, hanem országos szempontból minden józan felfogású és a leghiggadtabb ember előtt is elítélendőnek tűnik fel. Amint már jelentettük, Marosvásárhelyt, Szászvárost és Gyulafehérvárt az ottani román nemzeti tanács román birtoknak jelentette ki és a magyar tisztviselők előzésével román közigazgatást hozott ott be, valamint a román katonákat a román királyra feleltették.

A magyarországi románai polgárság *egész Erdélyt, sőt az Alföldnek egy részét is el akarja szakítani Magyarországtól.* — Természetes, hogy a román vezető körök ezirányú propagandáját a fanatikus románok szabadon magyarázhatják és magyarázzák, ami erőszakosságokra ad alkalmat. Bihar megyében, Körösszakál községben, az ottani román nemzeti tanács többek között megtiltotta, hogy a magyar hadügyminiszternek az öt legfiatalabb korosztály behívására kiadott parancsának a szakái románok eleget tegyenek.

Ezekből a jelenségekből kifolyóan egy újságíró felkereste Lázár Aurél dr., a magyarországi románság egyik vezetőjét, a kitél mindenekelőtt a románság közhangulata iránt tudakozódott. Lázár dr. így nyilatkozott:

— A románság hangulata és általában a közhangulat a lehető legjobb. A nép mindennél csendes. Ami bajok és zavarok vannak, azokat — szerintem — a rendesinálásra kivézenyelt magyar katonák csinálják.

— Ide még nem kaptam a dolgról hivatalos jelentést. *De ha a románok elfoglalták a közigazgatást, ahhoz teljes joguk volt.* — Hogy pedig a román királyra feleltettek volna, magam sem hiszem. Ellenben, hogy a román nemzeti tanácsra esküdtek fel, azt természetesen tartom, mert *a román legfőbb katonatanács elrendelte, hogy a katonák a román nemzeti tanácsra feleltessenek.*

A körösszakáli nemzeti tanács rendeletére vonatkozóan így nyilatkozott Lázár Aurél dr.:

— Erről a dolgról sem kaptam semmi hivatalos jelentést, különben is ez katonai ügy. De ha Körösszakálon elrendelték, hogy a katonai behívási parancsnak az öt legfiatalabb korosztály ne tegyen eleget, az nem önkényes intézkedés, mert az aradi román legfőbb katonatanács elrendelte, hogy *a románok csak a román legfőbb nemzeti tanács rendel-*

kezéseinek és parancsának vessék alá magukat. Tehát nem helyi jellegű intézkedés az, hanem általános.

Az általános helyzetre vonatkozóan ezt mondta a hazai románság vezetője:

— Csak nyugalom és nyugalom. — Ugysem rehetünk semmit. *Sokkal nagyobb urak döntenek sorsunk fölött, mint a körösszakáli, nagyváradi vagy a budapesti nemzeti tanács. Aminek be kell következnie, az ugyanis bekövetkezik.*

Szerbiában forradalom tört ki?

Hírek Péter király meggyilkoltatásáról

Szeged, november 22. Tegnap este Szegeden az a hír terjedt el, hogy *Szerbiában forradalom tört ki, Péter királyt meggyilkolták és a kormányhatalmat a forradalmárok vették a kezükbe.* A hír Szegedre Magyarok-nizsáról érkezett. Onnan állítólag a szerb katonák hazafelé indultak azzal, hogy *Szerbiában kitört a forradalom.* Hivatalos helyeken nem tudnak semmit a szerbiai forradalomról.

Budapesti tudósítónk táviratozza: A hadügyminiszterium sajtóosztálya egyes lapoknak a Szerbiában kitört forradalomról szóló híre kapcsán a következőket közli:

A hadügyminiszterium nyomban tudakozódott mindenfelé a hír valódisága iránt, *de azt eddig nem erősítették meg. A hír mégis valószínűnek látszik.* A szerb hadseregről ugyanis napok óta olyan hírek érkeznek a hadügyminiszteriumba, hogy *katonái fáradtak, haza akarnak menni és egyes helyeken oszladozni is kezdenek.* A hadügyminiszterium tehát anélkül, hogy hivatalos megerősítést kapott volna, *nem tartja kizártnak, hogy Szerbiában csakugyan vannak bizonyos mozgalmak.*

SZÍNHÁZ

MŰSOR:

Csokonai-színház
SZOMBAT: Hejehuja báró, C) bérlet.
VASÁRNAP: Délután: Tul a Nagykrivánon.
Este: Hejehuja báró.

Vigszínház

SZOMBAT: Este: Egy férj, aki mindent tud.
Délután: Aranyember.
VASÁRNAP: Este: Egy férj, aki mindent tud.
Délután: Tessék szellőzietni.

A színházi iroda hírei. **Aranyember** délután. A Vigszínházban ma délután 4 órai kezdettel Jókai Mór örökbeesü drámája, az Aranyember kerül színe mérsékelt helyárrakkal. — **Egy férj, aki mindent tud.** Ma este félnyolc órai kezdettel a Vigszínházban Egy férj, aki mindent tud című vígjátéknak lesz a bemutatója. — **Nebántvirág** délután. A Csokonai színházban ma délután 4 órai kezdettel mérsékelt helyárrakkal a Nebántvirág operett kerül színe. — **Hejehuja báró** kerül ma színe C) bérletben a Csokonai-színházban. — **Vasárnap** előadások. A Csokonai-színházban vasárnap délután 4 órai kezdettel a Tul a Nagykrivánon operett este a Hejehuja báró operett kerül színe. A Vigszínházban délután 4 órai kezdettel mérsékelt helyárrakkal a Tessék szellőzietni mulatságos bohózat és

este fél 8 órakor Egy férj, aki mindent tud vígjátéklesz műsoron.

Prof. Nick Fantom kalandja ma, szombaton kerül az Urániában bemutatásra. Az embervédész című négyfelvonásos detektívdráma Joe May a híres filmrendező legszebb és legtükéletesebb alkotása.

Prof. Nick Fantom kalandja az Embervédész, melyben négy felvonáson keresztül a detektívdrámák legizgalmasabb hajszáját látjuk. Ma mutatja be az Uránia. Max Landa, az általánosan kedvelt mesterdetektív kitűnő játéka és Joe May híres filmrendező tükéletes munkája igazollják azt a nagy sikert, amit ez a film a budapesti bemutatón aratott.

A drótostót. Lehár Ferencnek bájos zenéjű operettje filmváltozatban tegnap került bemutatásra az Apollóban. Ugy a kitűnő szereplők, mint a rendezés és a felvételek teljes sikert arattak. A garasdal stílusos előadásáért Kálmán Illés művésznékest illeti a dicséret és a közönség nem is fukarkodott tapsaival jutalmazni. Ez a szép film még ma és holnap marad műsoron.

HIREK

— **Vasárnapi istentiszteletek.** A református templomokban vasárnap, e hó 24-én, tartandó istentiszteletek rendje: Nagytombomban: délelőtt 9 órakor prédikál Uray Sándor lelkész, délután 2 órakor kátét magyaráz Nagy Lajos hittanhallgató. Kistemplomban: délelőtt 9 órakor prédikál Dicsőfi József dr. lelkész, délelőtt 11 órakor prédikál Fekete Gusztáv segédlelkész, délután 2 órakor kátét magyaráz Kövér Pál hittanhallgató. Kossuth-utcai templomban: délelőtt 9 órakor prédikál Papp Kálmán segédlelkész, délután 2 órakor kátét magyaráz Molnár Ferenc segédlelkész. Árnád-téri templomban: délelőtt 9 órakor prédikál Zih Sándor lelkész, délután 2 órakor kátét magyaráz Nemes István segédlelkész. Ispoltály templomban: délelőtt 9 órakor prédikál Nemes István segédlelkész, délután 2 órakor kátét magyaráz László Albert segédlelkész. Homokkertben: délelőtt 9 órakor prédikál Boér Károly vallástanárt. Szegényházban: délelőtt 9 órakor prédikál Molnár Ferenc segédlelkész.

Az ág. hitv. evang. templomban délelőtt 10 órakor Maternv Lajos főesperes végzi az istentiszteletet. Délután 5 órakor ima.

— **Károlyi Mihály beteg.** Budapesti tudósítónk táviratozza: Károlyi Mihály miniszterelnöknek hűlés következtében 1—2 napig orvosi tanácsra a szobában kell maradnia és kimélnie kell magát. Betegsége egészen könnyű természetű.

— **A felmentések meghosszabbítása.** A kereskedelemügyi miniszter, mint a kereskedelmi és iparkamara közli, távirati rendeletével a folyó évi október hó végén és november hóban lejáró határidős felmentések és bevarási engedélyek érvényét 1918. évi december hó 31-ig meghosszabbította. A meglevő felmentési igazolványok és bevarási engedélyek ezen fent közölt rendelet számára való hivatkozással megfelelően záradékolandók.

— **Főlemelték a katonai ellátási illetékeket.** A hivatalos lap közli a magyar hadügyminiszter rendeletét, amely szerint az érvényben levő katonai ellátási illetékek tételeit és mértékeit 1918. évi november 1-től kezdődőleg felelemelik. A drágasági pótlék századosig bezárólag 75, vezérőrnagytól felfelé 40 százalék.

— **Közalkalmazottak beszerzési csoportjának közleményei.** Tudatjuk tagjainkkal, hogy a burgonya kiosztása forgalmi akadályok miatt tegnapi nap helyett a mai napon veszi kezdetét. A kiosztás a dohánybevéltő hivatalban történik, hol is ez alkalommal kiki a jegyzett mennyiség felerészét fogja megkapni. Ismételten felhívjuk színházlátogató tagjaink figyelmét a tagok részére kibocsátott kedvezményes utalványokra, melyek csoportunknál minden vasárnap délelőtt 11—12 óra között a pénzügyi széképület I. emelet 10. sz. alatti szobában kaphatók.

Felfüggesztik a katoná-árdrágitók büntetését. Batthyány Tivadar belügyminiszter ma érkezett leiratával a kereskedelmi és a földművelésügyi miniszterrel egyetértőleg és azok nevében is elrendelte, hogy mindamag egyének ellen, akik a háboru tartama alatt tényleg katonáskodtak, a bevonulásuk előtt elfolyt és a rendőrbíró hatáskörébe tartozó kihágások miatt — a hadügyminiszter felülbírlata alá tartozó ügyek kivételével — indítható vagy megindított rendőri büntető eljárás, valamint a jogerős ítélettel kiszabott, de még egészszen vagy részben végre nem hajtott büntetés végrehajtását a hatóságok további rendelkezésig függeszték fel.

— **Öngyilkos leány.** Ma reggel Monoki Margit 21 éves pénztáros leány Toldy-utca 5. szám alatti lakásán öngyilkossági kísérletet követett el. Nagymennyiségű szublimát-otidot ivott. A mentők súlyos belső sérülésekkel szállították be a kórházba. Állapota életveszélyes. Tettének oka ismeretlen.

— **Megindult a villamos forgalom.** A napok óta szünetelő villamos vasúti forgalom ma délután 5 órakor ismét megindult és a szénhiány miatt elrendelt korlátozásokkal rendszeren fog közlekedni. Ugyancsak ma ismét megkezdődött a Debrecen-Nyirbátori Helyi Vasút forgalma is, amely a rendes menetrend szerint bonyolítottatik le.

— **Szervezik a katonai rendőrséget.** Megittuk már, hogy a debreceni katonai rendőrséget, rendfenntartás szempontjából a háboru utolsó idejében olyan kitűnő szolgálatokat tett, újra szervezik. A parancsnokság most közli, hogy a katonai rendőrséghez fölvesznek köztársasági katonákat és altiszteket, akik 1895. és ennél idősebb évfolyambeliek. Fizetésük a rendfokozatnálkülieknek és övezetőknek napi 10 K, tizedesnek 11 K, szakaszvezetőnek napi 12 korona s ezenfelül ellátás és lakás. Jelentkezhetnek a Dmke melletti barakban azok is, akik már leszereltek.

— **A cigánymuzsikusok nyomora.** Nemcsak az elsőrendű helyeken muzsikáló, hanem különösen a kisebbrendű vendéglőkben és kávéházakban szerződötett cigányzenészek megélhetési viszonyait az alkoholtilalom és a vendéglők és kávéházak zárvatartása erősen érinti. Mintegy 200 cigányzenész családja majdnem egészen meg van fosztva a megélhetési lehetőségtől annyira, hogy a kisebb helyiségek cigányzenészei és ezek családjai már-már a nyomornak néz elébe. Ezért most e nyomorba jutott zenészek kioldottságilag keresik föl a kormánybiztost, hogy valami módot biztosítson nekik a megélhetésükre.

— **Olesó juhhus árusítás.** A közéletmezési ügyosztály értesíti a közönséget, hogy a mai napon (szombaton) olesó juhhusat hoz forgalomba. A juhhusat a Simonfy-utcai juh-árusok és hentesek árusítják kilója 6 korona.

— **Dr. Gesztiné, dr. Szántó Margit** nőgyógyász rendel kedd, csütörtök, szombat d. u. 3—5-ig, Piac-utca 44. l. em.

— **Az étkezési fehérrepa legmagasabb árának leszállítása.** Az Országos Közéletmezési Hivatal vezető miniszter a 2400—1917. M. E., valamint a 4207—1915. M. E. számú miniszteri rendeleteket jóváhagyván köz-hírré téteti, hogy a fehér étkezési és savanyi-

tani való répa-fajtának (májusi kerek vagy kerék stb. répa) a 101—1918. l. b. sz. hirdetményben megállapított ára következőképpen változtatott meg: 100 kgr. ára termelőnél 23 korona, nagykereskedőnél 41 korona, 1 kgr. fogyasztónak 54 fillér. Ezen árak a termelővel szemben jelen hirdetmény közzétételének napján, a nagykereskedővel és fogyasztóval szemben pedig két nappal később lépnek érvénybe.

— **Rendszeren közlekednek a vonatok.** Budapestről jelentik: A fővárosi pályaudvarok mindinkább kezdik visszanyerni a régi megszokott képüket. A frontról hazatérő katonáknak a várótermeket és folyósókat megtöltő tömege ma már csak töredéke az előző napok forgalmának. A tömegek hazatárlása nagyjában már véget ért. Rendezett katonaszállítmányok vannak utban Budapest felé. Külön katonavonatot most már egyik pályaudvarról sem indítanak. A személyforgalom lebonyolítása majdnem minden irányban zavartalanul folyik. A keleti pályaudvarról a vonatok menetrendszerű időben elindulnak, csak a kolozsvári és debreceni vonatokat indítják még a további intézkedésig a nyugati pályaudvarról. Déli irányban Ujvidékig, néha Péterváradig és Szabadkáig járnak a vonatok. A szerbek azokon a helyeken, amelyeket ők tartanak megszállva, nem zavarják a forgalmat. Erdélyben a vonatok zavartalanul járnak, ugyancsak északi irányban is.

— **Emekezett.** A Debrecenben lévő jogtudorok és álamtudorok ma, szombat délután 6 órakor tartják alakuló gyűlést az Arany Bika kisteremben. Különösen kéretnek az ügyvédek, joggyakorlók, hogy tetteiket jelenjenek meg. A gyűlés a megjelentek számára tekintet nélkül határozni fog.

— **A volt közös hadügyminiszterium adósságai.** A volt közös hadügyminiszterium óriási összeggel néhány millióval adósa maradt a magyar és osztrák hadseregszállító vállalatoknak. Ez adósságok túlnyomó része régi keletű, régen leszállított áruk ellenértéke, melyet a hadügyminiszterium talán már egy esztendővel ezelőtt jóvá is hagyott, de nem fizetett ki. A magyar gyárosok és vállalkozók, akiknek szintén rengeteg pénzzel tartozik a volt közös hadügyminiszterium, érthető nyugtalansággal fogadták az intézmény likvidálásáról szóló híreket. A Gyáripárosok Szövetsége interveniált a népkormányban a magyar hitelezők érdekeinek védelmében és azt a megnyugtató választ kapta, hogy a magyar kormány vállalja a közös hadügyminiszteriumnak magyar gyárosok javára fennálló számlatartozásait. Az igazolhatóan likvid követelésekre a megszorult vállalatoknak már is adtak előleget, jövő héten pedig nagyobb résztörlesztést kapnak a hadügyminiszterium hitelezői. A GyOSZ-nél eddig bejelentett követelések összege körülbelül 450 millió.

Apró hirdetések.

Apró hirdetések egyszeri közlése 10 szóig 2 korona, minden további szó 20 fillér. Vasár- és ünnepnapokon 10 szóig 3 korona, minden további szó 30 fillér. Kévért betűkkel nyomottak kétszeresen számítódnak.

Aranyat-ezüstöt, briliántokat, bármiről szóló zálogleveleket (zálogcédlákat) és egyéb tárgyakat a legmagasabb árban veszek. — Meghívásra házakhoz is elmegyek, Stelner Mihály Széchenyi-u. 19. szám.

Arc krémek.

Pouderek, illatszerek kimérve, fogórémek, szájvizek, arcfestékek, szepővizek a legolcsóbban beszerezhetők. **Gröss Nagy Ferenc** gyógyszerésznél, „Aranyegyszaru” gyógyszeriar (színház mellett)

Eladó
Ondódon 10 es fél hold elsőosztályú szántóföld a nagyhegyes szélben, Jona tanya mellett, Perenczdűdő szélén, Értekezhetni a Debreceni Gazdák Bankjánál, Kossuth-u. 17.

Eladó
Magasszerű elegáns női cipő 46 os szám. Bethlen-utca 12

Káposztás hordok
Járásban eladók. Miklósa-utca 22. a heztutajdonosnál.

Rikkancsok

azonnal felvétetnek a kiadóhivatalban.

Tanuló felvétetik lapunk könyvnyomdájában.

Keresek

azonnalra butorozott szoba-konyhás lakást, vagy butorozott szobát konyhahasználattal esetleg csak butorozott szobát. Nemény, Royal szálloda.

Könyvujdonságok:

Zemplényi Klára: EGY ELKÉSETT K
EMBER EVEL. Ára — 7.—
Balzac: HONORINE. Regény. Ára — 8.—
Aiba Nevis: KONFETI. Ára — 9.—
Kuprin: A KRIPTA. Regény. Ára — 8.—
Szaboicsi Lajos: A CSILLAG FIA,
egy nép tragédiája. Ára — 8.50
Fantomas detektív kotetek, kötetenkinti ára
K 4.— és 10% felár.
Egy genialis kalandor a XX. században.
A holt kéz.
A titokzatos koldus.
Az ejeli berkocsi.
Fantomas, mint vizsgálóbíró.
Juve halála.
Az elünt holttest.
Lady Beitham gyilkosa. LEGUJABB!
Kapható:

ACZEL HENRIK
modern antiquariumában

DEBRECZEN, ELSŐTAKARÉK-PALOTA.

Mindenkinek tudni kell

MI A RADIKALIZMUS?

írta JÁSZI OSZKÁR.

Ára 1 Korona 10 fillér.

Kapható

Aczel Henrik antiquariumában

Első Takarékpalota.

Előzetes kiadású és Kronovitz könyvnyomdájában. Ferenc József-sí 49., a főpostával szemben.